

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/146/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8422201342
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:8422201342.2

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa O., bytom u matky, dieťa rodičov - matky N. toho času bytom N., a otca X. o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

- I. Neodkladným opatrením u d e ľ u j e súhlas matke namiesto otca s vycestovaním maloletej O. na prázdninový pobyt v J. v termíne od 31. 07. 2022 od 9.00 h do 07. 08. 2022 do 19.00 h.
- II. Navrhovateľke vo vzťahu k otcovi na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka podala 07. 07. 2022 na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd upravil styk matky s mal. O. tak, že matka je oprávnená tráviť s mal. dieťaťom letné prázdniny od 31. 07. 2022 do 07. 08. 2022, tak že otec dieťa matke riadne odovzdá a matka dieťa otcovi v stanovenom čase vráti k jeho rukám. Matka je oprávnená tráviť letné prázdniny od 31. 07. 2022 od 9.00 h do 07. 08. 2022 do 19.00 h v zahraničí. Neodkladné opatrenie nariaďuje do 07. 08. 2022.

2. Navrhovateľka podaný návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletého dieťaťa neboli manželmi a maloletá dcéra pochádza z družského vzťahu účastníkov konania. Po rozchode rodičov bola medzi účastníkmi rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 1P/117/2020 - 29 z 03. 11. 2020 ohľadom úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej dcére schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola mal. O. zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a to tak, že otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú vždy od nedele od 9.00 h, kedy si maloletú vyzdvihne v mieste bydliska matky až do stredy, kedy ráno maloletú odnesie do materskej školy a matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú vždy od stredy, kedy si maloletú vyzdvihne v materskej škole až do nedele od 9.00 h, kedy si ju vyzdvihne v mieste jej bydliska otec. Obaja rodičia sú povinní maloletú na stretnutie s druhým rodičom riadne pripraviť. Podľa vyjadrenia matky v návrhu striedavá starostlivosť nefunguje a spôsobuje značné problémy, keďže s otcom dieťaťa sa nedá rozumne komunikovať a robí navrhovateľke naprieky. Aj z tohto dôvodu podala na tunajší súd návrh na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej, ktorá sa vedie pod sp. zn. 5P/105/202, pričom konanie nie je právoplatne skončené. S otcom maloletej sa snažila dohodnúť sa na tom, ako s dieťaťom strávia letné prázdniny, nakoľko v rozhodnutí úprava styku s maloletou počas letných prázdnin upravená nie je. Otec navrhovateľky zakúpil letný prázdninový pobyt v K., pričom pobyt zakúpil nielen sebe a navrhovateľke, ale aj maloletej O., preto by chcela dovolenku stráviť aj s dieťaťom. Z tohto dôvodu navrhla otcovi maloletej, aby jej umožnil s dcérou stráviť prázdniny od 31. 07. 2022 do 07.08.2022, teda aby mohli obaja plnohodnotne stráviť čas s dieťaťom. Otec v SMS-komunikácii priamo súhlas nedal, avšak napísal, že nech navrhovateľka zabudne na to, že je maloletú dcéru dá na týždeň. Ďalej uviedla, že dcéra sa do Maďarska veľmi teší, teší sa na starého otca a známych, ktorí idú s nami. Navrhovateľka tvrdí, že to nie je prvýkrát, čo jej otec dieťa odoprel dať, kedy si ho navrhovateľka chcela vziať na nejakú rodinnú dovolenku alebo stráviť s dieťaťom trocha viac času. Podala aj návrh na zmenu úpravy

rodičovských práv a povinností, ktorý sa vedie pod sp zn. 5P/105/2022 a návrh na udelenie súhlasu zapísať dieťa do materskej škôlky pod sp. zn. 5P/104/2022, ktoré však doposiaľ neboli právoplatne rozhodnuté. Tým, že vo veci samej nebolo súdom ešte rozhodnuté a tým, že podľa navrhovateľky komunikácia medzi rodičmi je nekonštruktívna, plná urážok a snahy otca odlúčiť navrhovateľku od dieťaťa, nemá inú možnosť iba obrátiť sa na súd a žiadať o nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Navrhovateľka spoločne s podaným návrhom doložila aj rozsudok súdu Okresného súdu Kežmarok č. k. 1P/117/2020 - 29 z 03. 11. 2020, konverzáciu medzi rodičmi a čestné prehlásenie otca navrhovateľky.

4. V uvedenej konverzácii medzi rodičmi, reagoval otec maloletej voči osobe navrhovateľky urážkami a napadaním, s tým že na otázku navrhovateľky, či súhlasí s tým aby bola maloletá u navrhovateľky v dňoch od 1. - 7. augusta, otec maloletej reagoval, že jej maloletú na týždeň nedá, nech na to zabudne. Ani keď sa na kocky poskladá, tak na týždeň jej ju nedá. Na ďalšie správy navrhovateľky, kde konštatovala, že minulý rok ju obaja rodičia mali počas leta viac dní, odporca reagoval: „Daj už pokoj a neotravuj ma! Mam ta plne zuby! Nič len po doktoroch budem stále chodiť! Veď ty si na hlavnú! Ani nevieš uvariť obede aby sa decko najedlo!“, matka reagovala: „G. vyšetri psychológ a potom budeš pozeráť...“, otec na to reagoval: „Ale v prvom rade musí hlavne teba vyšetriť! Prostitútka sa nikdy nevie postarať o dieťa.“

5. Otec navrhovateľky v čestnom prehlásení uviedol, že pobyt v meste H. v Maďarsku zakúpil on, pobyt je v dňoch 01. 08. - 07. 08. 2022. Na pobyt idú aj ďalší rodinní príslušníci a vnučka sa na túto dovolenku teší, pokiaľ by jej otec túto účasť zmaril, tak by bola sklamaná a citovo strádala.

6. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej účastník) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 527 nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 525, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 330 ods. CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

8. Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine; rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 35 zákona o rodine; ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

9. Ustanovenia tretej časti Civilného sporového poriadku predstavuje novú právnu úpravu neodkladných opatrení zabezpečovacích opatrení a iných opatrení súdu. Právna úprava pôvodne označovaného predbežného opatrenia vychádza zo súčasnej právnej úpravy, no podľa novej právnej úpravy je v odôvodnených prípadoch prípustná zhoda petitu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a žaloby vo veci samej. Uvedeným sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku. Nová právna úprava upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej.

V zmysle citovaných zákonných ustanovení (CSP) sa na nariadenie neodkladného opatrenia alternatívne vyžaduje splnenie dvoch predpokladov; prvým z nich je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia je jeho (dočasný) charakter, t. j. upravujú sa ním pomery, alebo zabezpečuje, že exekúcia nebude ohrozená do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie (znemožnenie budúceho výkonu rozhodnutia).

10. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný predbežný charakter. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (uznesenie NS SR sp. zn. 2Mcdo 3/2010). Okresný súd sa takisto stotožňuje so závermi Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS 46/2013 z 23. 01. 2013, v ktorom Ústavný súd poukazuje na to, že účelom predbežného opatrenia (podľa nových procesných predpisov už neodkladného opatrenia) je dočasná úprava práv a povinností, ktorá nevylučuje, že vo veci samej bude rozhodnuté inak. Ústavný súd má zato, že pri rozhodovaní o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom je potrebné prihliadať aj na preferencie samotného dieťaťa, ktoré získavajú na váhe s jeho zvyšujúcim sa vekom. Okresný súd sa s uvedenými závermi plne stotožňuje, jednoznačne je potrebné prihliadať na názory dieťaťa a jeho preferencie s prihliadnutím na jeho rozumovú vyspelosť.

11. Z ust. § 35 zákona o rodine vyplýva, že ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa do cudziny, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Z tejto formulácie zákonného ustanovenia je zrejmé, že o bežných záležitostiach (tie, ktoré vznikajú pri uspokojovaní každodenných potrieb dieťaťa môžu byť spôsobilé podstatným spôsobom ovplyvniť výchovu maloletého) týkajúcich sa maloletého dieťaťa je oprávneným rozhodovať každý z rodičov samostatne aj bez súhlasu druhého rodiča. Len ak ide o podstatnú vec, je potrebné zistiť názor druhého rodiča, či s úkonom zastupujúceho rodiča súhlasí a pokiaľ by rodič vyslovil nesúhlas, potom by boli dané podmienky pre rozhodnutie súdu podľa § 35 zákona o rodine. Zákon o rodine tak pri vymedzení podstatných náležitostí prevzal závery súdnej praxe a určil ich demonštratívnym výpočtom. Nevylučuje to však, že súd posúdi ako dôležitú otázku tiež inú otázku súvisiacu s maloletým. Rodičia sú pri výkone svojich práva povinností zásade rovnoprávni a určenie miesta a spôsobu trávenia času rodiča s maloletým nie je viazané na súhlas druhého rodiča.

12. Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáha, aby jej bolo umožnené ako rodičovi počas letných prázdnin stráviť viac času s jej maloletou dcérou, nakoľko podľa rozhodnutia majú dcéru v striedavej starostlivosti a to 4 dni v týždni. Starý otec zakúpil pobyt pre maloletú, jej matku a pre neho, pri kúpe pobytu prispôbovali miesto dovolenky maloletej, ktorá chcela takýto výlet absolvovať. Starý otec uviedol, že maloletá ráta s účasťou na výlete a bola by veľmi sklamaná, ak by jej to bolo zmarené. V tomto prípade matka síce žiadala súhlas otca prostredníctvom sms správ, čím zároveň otca o dovolenke informovala, ale otec neprejavoval záujem o komunikáciu s matkou, matke adresoval: „Zabudni, že ti dám O. na týždeň!“ a ďalšie správy od otca nenasvedčujú tomu, že by sa otec pokúsil situáciu riešiť alebo

hľadať najlepšie riešenie alebo alternatívy, ktoré by boli v záujme maloletej, o čom svedčí aj odpoveď: „Daj mi už pokoj a neotravuj ma!...“ Navrhovateľka v návrhu uviedla, že striedavá starostlivosť nefunguje, rodičia nevedia spolu komunikovať, preto aj z toho dôvodu podala návrh na zmenu výchovného prostredia a žiadala zmeniť doterajšiu úpravu práv a povinností rodičov k maloletej, taktiež podala návrh na udelenie súhlasu dať na zápis dieťa do škôlky, kde žiada, aby súd nahradil súhlas otca maloletej zapísať dieťa do materskej škôlky. Teda aj z týchto ďalších návrhov vyplýva, že komunikácia medzi rodičmi je zlá, problematická, nevedia sa mimo rozhodnutia súdu na iných veciach dohodnúť, pričom práve dobrá komunikácia medzi rodičmi je predpokladom striedavej osobnej starostlivosti.

13. V predmetnej veci matka plánuje uskutočniť s maloletou len krátkodobú dovolenku, neplánuje v zahraničí ostať dlhodobo alebo zmeniť obvyklý pobyt maloletej, nejdená sa o podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností, tak ako je uvedená v § 35 ZoR., ale o bežnú vec o ktorej môže rozhodnúť aj sama matka. V takomto prípade síce nepotrebuje súhlas otca s uskutočnením dovolenky, avšak v rámci zachovania dobrých rodičovských vzťahov je vhodné v dostatočnej dobe pred jej uskutočnením o takejto dovolenke informovať otca. Navrhovateľka otca vopred informovala o plánovanej letnej dovolenke, požiadala ho o súhlas, no bez úspechu, nakoľko otec v SMS-komunikácii prejavil nesúhlas a pasivitu pre riešenie danej situácie a hľadani vhodného riešenia pre maloletú. Pričom obaja rodičia sú pri výkone svojich rodičovských práv a povinností chrániť záujmy maloletého. Maloletá je toho času zverená oboj do striedavej osobnej starostlivosti, avšak táto striedavá osobná starostlivosť sa realizuje v krátkych časových intervaloch, a to len o nedele do stredy a od stredy do nedele, teda cca po 4 dni. Zároveň letné či iné prázdniny rodičia rozhodnutím upravené nemajú. Ako súd vyššie uviedol, vo všeobecnosti sa síce jedná o bežnú vec, avšak vzhľadom na problematický vzťah medzi rodičmi, nemožnosť dohody aj v iných veciach (pozri konanie sp. 5P/105/2022 o udelenie súhlasu zapísať dieťa do materskej škôlky), súd má za to, že v danom prípade je potrebné konkrétnu vec posúdiť ako dôležitú otázku súvisiacu s maloletým. Nevylučuje to ani samotný zákon o rodine, nakoľko len demonštratívne vypočítava v § 35, čo sú podstatné veci, teda tento výpočet možno rozširovať. Vzhľadom na narušené vzťahy medzi rodičmi, ktorí spolu nedokážu ani vecne komunikovať bez napádania a urážok, súd má za to, že v tak rozvrátenom vzťahu medzi rodičmi, ktorý navrhovateľka osvedčila konverzáciou s otcom maloletej, navrhovateľka osvedčila potrebu dočasne upraviť vzťahy. Zároveň zlé vzťahy medzi rodičmi, nemožnosť dohody medzi rodičmi a riešenie všetkých otázok týkajúcich sa maloletej preukazuje aj konanie, ktorého predmetom je udelenie súhlasu zapísať dieťa do materskej škôlky, kde opätovne bude rozhodovať súd. Rodičia sa podľa všetkého nenachádzajú vo fáze, kedy by vedeli spoločne vytvárať rozhodnutia v najlepšom záujme dieťaťa a preto je potrebné, aby v tomto prípade súd rozhodol v najlepšom záujme dieťaťa, ktorým trávenie prázdnin s rodinou a umožnenia mať na to jedinečné zážitky je. Zároveň tvrdenia otca ohľadom neschopnosti matky postarať sa o dcéru, zanedbávanie rodičovských povinností v danom štádiu konania, súd nemal za preukázané, avšak je potrebné prihliadať aj na to, že otec doposiaľ nepodal návrh na zmenu rozhodnutia súdu. Úlohou rodičov ako aj súdu má byť na prvom mieste vždy záujem maloletého dieťaťa. Strávenie časti letných prázdnin v zahraničí, pri vode, kde môže maloleté dieťa zažiť množstvo zážitkov, je podľa názoru súdu v záujme maloletého dieťaťa, v ktorého záujme je najmä to, aby dieťa prežilo bezstarostné detstvo a nemuselo byť svedkom rodičovských hádok a nadávok. Pre dieťa je dovolenka novým nevšedným zážitkom, ktorý prežíva s najbližšími osobami, pričom jej neuskutočnenie, by prirodzene znamenalo obrovské sklamanie, ktoré by malo dieťa ako aj matka, ak by bol tento zážitok zmarený. Súd má za to, že je najmä v záujme maloletej vydanie neodkladného opatrenia, ktorým súd udeľuje súhlas matke namiesto otca s vycestovaním maloletej O., na prázdninový pobyt v J. N. v H. v termíne od 31. 07. 2022 od 9.00 h do 07. 08. 2022 do 19.00 h.

14. Súd dáva do pozornosti, že obaja rodičia majú povinnosť rovnakou mierou vykonávať sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Je v záujme dieťaťa, aby rodičia začali komunikovať o starostlivosti k dieťaťu a upravili svoj rodičovský vzťah. Bolo by vhodné, aby za týmto účelom navštívili odborníkov v danej oblasti.

15. Navrhovateľka bola v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia úspešná, no keďže si náhradu trov konania neuplatnila, zo spisu jej žiadne trovy nevyplývajú, preto súd rozhodol tak, že navrhovateľke vo vzťahu k odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok, písomne, v jednom vyhotovení. [§ 357 písm. a) a m) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)